

Forfatter: Kierkegaard, Søren

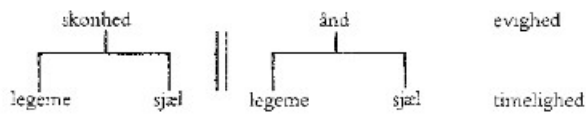
Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 161. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091655984/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

hed, men en uforklaret Gaade, der angster; derfor er Naivteten ledsaget af et uforklarligt Intet, som er Angestens» (61).

Derfor gælder det, at så snart ånden sættes «som Aand, saa er det Erotiske forbi» (65). For overblikkets skyld kan det være rimeligt at opstille de to synteser som modeller:

Den første syntese er af harmonisk karakter og uden modsigelse, men skjuler altså så til gengæld den modsigelse mellem det timelige og det evige, som indeholdes i den anden syntese. Derfor er den anden syntese kun en syntese i betydningen enhed, for troen: «kun i Troen er Synthesen evigt og hvert Øieblik mulig» (107).

At det, at ånden sætter syntesen, er forbundet med etablering af et modsætningsforhold, fremgår af, at selve dannelsen af syntesen forbindes med en adskillellesproces: «I det Øieblik da Aanden sætter sig selv, sætter den Synthesen, men for at sætte Synthesen, maa den først adskillende gennemtrænge den, og det yderste af det Sandelige er netop det Sexuelle. Denne Yderlighed kan Mennesket først naae, i det Øieblik Aanden bliver virkelig» (46-47). Jf. 47: «Først i det Sexuelle er Synthesen sat som Modsigelse».

Det er ved oplevelsen af synd, der i *Begrebet Angst* er uløseligt forbundet med, at mennesket kan opleve sig selv som ånd, – at det seksuelle udpeges og defineres som drift, som dyrisk: «Først i det Øieblik Synden bliver sat, bliver ogsaa den generiske Different sat som Drift» (74). Jf. smst.: hvis «Adam ikke havde syndet, saa var det Sexuelle aldrig blevet til som Drift».

Traditionelt forbunder man syndefaldet med den bevidsthed om seksualitet, der indtræder i puberteten. Villy Sørensen skriver i sin indledning til den anførte udgave, at «Kierkegaard afstår fra at tage stilling til, på hvilket tidspunkt faldet kan tænkes at indtræde i menneskets liv» (19). Dette er både rigtigt og forkert, idet S.K. forbunder syndefaldet med den bevidsthed om ånd, som han tydeligvis mener, at kun meget få mennesker når til. Især i *Sydommen til Døden*, men